

“А ці будзе заўтра...”

Дзеючыя асобы:

Васіль – дворнік, каля 45 гадоў, маршчыны і добрыя вочы.

Антон – 16 гадоў, маршчынкі вакол вуснаў, вочы бегаюць.

Антон Антонавіч – недзе каля 65 гадоў, дзед Антона, паралізаваны.

Сяргей Антонавіч – 45 гадоў, бацька Антона, па-за кадрам чуваць толькі голас у тэлефоннай трубцы.(С.А.)

Дзень першы.

Васіль выходзіць з пад’езда, у руках яго мятла. Азіраецца.

ВАСІЛЬ. За зіму і не адвык...

Васіль уваходзіць у пад’езд, праз нейкі час вяртаецца з ломам. Пачынае метадычна біць лёд каля пад’езда.

Праз некалькі ўдараў Васіль моцна пачынае кашляць, харкае, выцірае рукавам рот, працягваючы метадычна біць лёд.

Праз нейкі час з-за дома выглядае вясенняе сонца. Васіль моршчыцца, закурвае, усміхаецца, зноўку моршчыцца, які раз усміхаецца...смачна курыць.

Перад Васілём падае тапак. Ён падымае галаву. На поручах чацвёртага паверха стаіць Антось.

ВАСІЛЬ. Далёка відаць?

АНТОН. Прабачце, я не хацеў.

ВАСІЛЬ. Так ты і не дакінуў. Я пытаюся: відаць далёка?

АНТОН. Сыдзіце адсюль.

ВАСІЛЬ. Курыш?

АНТОН. Не.

ВАСІЛЬ. Пачнеш... а я таксама неяк хацеў у малатарню кінуцца...

АНТОН. Якую яшчэ малатарню, сыдзіце!

ВАСІЛЬ. Пасля пад цягнік...пасля проста за краты...але гэта таксама лічы самазабойства...пасля хацеў...

АНТОН. Сыдзі, мужык!

ВАСІЛЬ. Калі ты з-за дзеўкі, то яно таго не варта.

АНТОН. Пайшоў прэч!

ВАСІЛЬ. Я табе зараз “пайду”, ты на каго ж гэта гаркаеш? Смаркач! Зараз падымуся, адлуплю як Маньчыну казу!

АНТОН. Чаго прычапіўся...

ВАСІЛЬ. Не твая справа! “Чаго прычапіўся...” Настрой у мяне дураслівы. Давай, кідайся ўжо, холадна чакаць.

АНТОН. Ты што, прыдурак?

ВАСІЛЬ. Цікава проста. Кідайся, давай!

АНТОН. Ты - прыдурак, ідзі ў сраку!

ВАСІЛЬ. Я табе пайду, я зараз табе так пайду, што маці родная не пазнае! А ну, кідайся, давай!

Васіль падымае кавалак лёду, кідае ў Антося, але міма і разбівае шкло балкона, які побач.

ВАСІЛЬ. Каб цябе! Смаркач прытоўчаны, мне праз цябе трэба будзе і за акно плаціць!

АНТОН. Вы вар’ят ці што?

ВАСІЛЬ. О, ужо на “Вы”, гэта ж штосьці пачало адбывацца! Не так ужо усё, значыць, і кепска.

АНТОН. Я вас вельмі прашу, сыдзіце, калі ласка.

ВАСІЛЬ. Слухай, пацан, а ты застрахаваны? Зараз гэтая справа дужа дорагая...пахаванне, я маю на ўвазе...

АНТОН. Чаго прычапіўся, пайшоў прэч, кажуць!

ВАСІЛЬ. Зноўку пачалося. Не раві. Наогул, спаўзай з поручаў, а то яшчэ сарвешся, пасля саскрабай цябе.

АНТОН. Да пайшоў ты!

ВАСІЛЬ. Чуеш...я тут падумаў...толькі ты не крыўдуй...ляжаць непрыгожа будзеш...кроў там з башкі...слюні-смаркачы...у майцы, у шортах на лёдзе...рогату будзе.

АНТОН. Дэбіл...

Антось паварочваецца, саскоквае з поручаў і хаваецца на балконе.

ВАСІЛЬ. Да ты не крыўдуй, пацан... Я зараз падымуся да цябе. Чуеш?! Я зараз падымуся, кажу... пацан?..

Васіль кідае лом і забягае ў пад'езд.

Аднапакаёвая, але раскошная кватэра. На канапе ляжыць Антон Антонавіч, каля канапы стайць зацягнутае ў цэлафан інваліднае крэсла.

Васіль забягае ў кватэру, кідаецца да канапы, але заўважае Антося, які сядзіць на падлозе балкона.

ВАСІЛЬ. Усё нармальна? Пацан, усё нармальна? Дзед, чаго маўчыш, у цябе малы ледзь з балкона не сігануў, а ты калодай маўклівай ляжыш?

АНТОН. Ён паралізаваны... не размаўляе.

ВАСІЛЬ. А... (прыглядзіўшыся да дзеда) ці гэта Антонавіч, здаецца? Я думаў ён памёр...

АНТОН. Не, як бачыш.

ВАСІЛЬ. А з табой усё добра? Як завуць?

АНТОН. ... Антонам.

ВАСІЛЬ. (спявае) Антошка, Антошка пойдём копать... зразумеў... не смешна. Ты нахалеры на поручы ўзбіўся?

АНТОН. А што, так не зразумела?

ВАСІЛЬ. Да не, зразумела. Гэта я так, каб упэўніцца... Так навошта палез, няўжо з-за дзеўкі? Дзеўкі, братка - гэта моц, але не смяротная! Не варта з-за іх аладкай біцца. Ты хлопец з выгляду нічога, іх у цябе яшчэ валам будзе. Неяк, памятаю, уцюхаўся я ў такую...

АНТОН. Да не з-за дзеўкі я.

ВАСІЛЬ. А што тады?..

Антось маўчыць. Васіль заходзіць на балкон, сядзе побач на падлогу, закурвае.

ВАСІЛЬ. На пакуры... гадоў 15 ёсць?

АНТОН. Шаснаццаць.

ВАСІЛЬ. Тым больш куры. Я ў тваім узросце як той паравоз смаліў. Пакуры, лягчэй стане.

АНТОН. Я не куру.

ВАСІЛЬ. Зразумеў... Так навошта на поручы палез?

АНТОН. Слухай, дзядзька, чаго ты да мяне прычапіўся? Усё, бачыш: я злез, уціхамірыўся, усё нармалёва. Ідзі, куды ішоў... Вуліцы месці ці што ты там яшчэ рабіў.

ВАСІЛЬ. А рукі ад спакою калоцяцца?

АНТОН. Ад радасці.

ВАСІЛЬ. Нешта я не ўцяплю... ты на сам рэч захацеў памерці альбо проста вырашыў паспрабаваць? Ты дзверы ўваходныя навошта пакінуў адчыненымі, думаў, што вернешся? Дзівак. Не, пацан, не разумею я цябе. У цябе, блін, жыццё наперадзе, а ты... дурань!

АНТОН. Усё сказаў? І што ты лезеш? Што ты наогул лезеш? Ты што, супермэн?

ВАСІЛЬ. Вася-супермэн, смешна. Мяне Васілём завуць.

АНТОН. Прыдурак.

ВАСІЛЬ. Ты тут, Антон, не абражай, а то па сраццы надаю. Я б'ю два разы: першы раз - у вока...

АНТОН. Другі - па века труны?

ВАСІЛЬ. Не здагадаўся. Першы раз - у вока, другі раз - у другое вока. Вось ты мне скажы: жывеш-жывеш, жывеш-жывеш, а пасля "бац" - і з балкона выпаў. Заўваж, я кажу менавіта выпаў, таму што ты б не скочыў, а ты б менавіта выпаў, як птушаня, як жаўтароцік. Так што, гэта, ты лічыш, нармальна?

АНТОН. Нармальна.

ВАСІЛЬ. Не, братка, гэта – ненармальна. У цябе дзед паралізаваны. І што б ён рабіў? Падняўся і пайшоў бы цябе з асфальту саскрабаць? Да не, гэта я б рабіў. А ў мяне аніякага жадання няма. Дрэнна. Да і дзед шкада. Клапаціцца аб родных трэба. Бацькі твае дзе?

АНТОН. У Лондане.

ВАСІЛЬ. Прыгожа.

АНТОН. Што прыгожа?

ВАСІЛЬ. Адказаў прыгожа: у Лондане... Гэта як, на лецішчы?

АНТОН. Рэальна ў Лондане. На дзень народзінаў да мацінай сяброўкі паляцелі, другі тыдзень тусуюцца...

ВАСІЛЬ. А... Прыгожа.

АНТОН. Да што прыгожага?

ВАСІЛЬ. Да жывуць людзі прыгожа... Недакурак куды выкінуць?

АНТОН. З балкона.

ВАСІЛЬ. Я зараз дам з балкона! Я тут прыбіраю-прыбіраю, а ён з балкона...

Васіль гасіць недакурак аб туфель, кладзе ў кішэню.

Нейкі час яны сядзяць моўчкі.

АНТОН. Я нікога не люблю...Я...я разлюбіў усіх, усё наогул разлюбіў, разумеш? І я пляваў на ўсё тое, што ты мне зараз будзеш казаць, на ўсё пляваў. Мне трэба толькі, каб мяне не чапалі. Каб да мяне ніхто не лез, не чапляўся.

ВАСІЛЬ. Зашмат чапляюцца?

АНТОН. Да вось ты? Ты што, думаеш, добрую справу робіш? А вось фіга!

Васіль дае Антону кухталю.

АНТОН. Ясна.

Нейкі час яны зноў сядзяць моўчкі.

ВАСІЛЬ. Гадоў шэсць таму назад я на прыпынку выдраў з рук жанчыны сумачку. Наўмысна. На прыпынку мент стаяў...Зіма дужа халодная была. Трэба было недзе перазімаваць, разумеш? А гэта ж выйсце. Я для сябе такое выйсце знайшоў. Выйсце!..

Зноў абодва маўчаць.

АНТОН. Гарбату будзеш?

ВАСІЛЬ. Не, дзякуй.

Маўчаць.

АНТОН. Я ў прыбіральню хачу.

ВАСІЛЬ. Так ідзі.

АНТОН. Не хачу...я цябе раней бачыў.

ВАСІЛЬ. І я цябе раней бачыў.

АНТОН. Ты ў падвале жывеш.

ВАСІЛЬ. А ты бацьку кола праткнуў.

АНТОН. Ты карціны любіш. Я бачыў, як ты іх са сметніцы цягнуў.

ВАСІЛЬ. А ты з 35-га дзяўчыну кахаш. У жоўтай куртцы.

АНТОН. У цябе мабільы няма.

ВАСІЛЬ. А ў цябе яе мабільніка няма.

АНТОН. З чаго ты вырашыў?

ВАСІЛЬ. Відаць.

АНТОН. Ёсць.

ВАСІЛЬ. Маніш.

АНТОН. Да ёсць, кажу!

ВАСІЛЬ. Брэшаш.

АНТОН. Ну няма, і што?

ВАСІЛЬ. Нічога. Будзе.

АНТОН. Сёння?!

ВАСІЛЬ. Ну-ну.

АНТОН. Што, не верыш?

ВАСІЛЬ. Слабо.

АНТОН. На слабо бярэш?

ВАСІЛЬ. Не, проста слабо табе і ўсё тут.

АНТОН. Згода?

ВАСІЛЬ. Згода.

АНТОН. Згода.

ВАСІЛЬ. Згода.

АНТОН. Згода, кажу!

ВАСІЛЬ. Згода. Кажы.

АНТОН. Добра. Заўтра ўпэўнішся.

ВАСІЛЬ. Ну заўтра так заўтра. Было сёння - стала заўтра...

АНТОН. Ты што прыкальываешся?

ВАСІЛЬ. Заўтра і даведаемся.

АНТОН. Добра. Сёння ж дастану яе нумар.

ВАСІЛЬ. Не дастану, а вазьму!

АНТОН. Так не дамаўляліся!

ВАСІЛЬ. Давай дамаўляцца.

АНТОН. Так несправядліва.

ВАСІЛЬ. Ну, як ведаеш.

АНТОН. Згода. Давай. На што спрачаемся?

ВАСІЛЬ. А на што скажаш.

АНТОН. Калі я бяру ў яе нумар, ты заўтра голы мяцеш.

ВАСІЛЬ. Холадна ж.

АНТОН. Ну, як ведаеш.

ВАСІЛЬ. А, калі не возьмеш, мяцеш ты!

АНТОН. Голы?

ВАСІЛЬ. Навошта? Раптам усё адмарозіш. У маёй вопратцы месці будзеш.

АНТОН. Окей.

ВАСІЛЬ. Згода. Толькі давай, як сказаў, так і зрабіў, згода? Як мужык.

АНТОН. Без праблем!

ВАСІЛЬ. Ну-ну!

Дзень другі.

Васіль стаіць на балконе Антона. Унізе Антон мяце лёд.

ВАСІЛЬ. Добра выглядаеш.

АНТОН. Я што, блін, вінаваты, што яна з'ехала на выходныя?

ВАСІЛЬ. Не, не вінаваты.

АНТОН. А чаму тады я другую гадзіну лёд мяту? Гэта безсэнсоўна! Трэба пяском сыпаць.

Альбо давай кіпенем растопім? І ўсё.

ВАСІЛЬ. А пасля вада замерзне. Ізноў лёд? Ну, разумнік, ну, разумнік. Гэтак не пойдзе!

Хто вінен, аддаць павінен ! Дамовіліся месці, тады і мяці!

АНТОН. Зразумеў...

ВАСІЛЬ. Ты наогул калі-небудзь трымаў ў руках мятлу?

АНТОН. Трымаў. У школе.

ВАСІЛЬ. Адзін раз?

АНТОН. Чаму адзін...шмат...

ВАСІЛЬ. Колькі?

АНТОН. Што колькі?

ВАСІЛЬ. Колькі разоў мятлу ў руках трымаў?

АНТОН. Ну, шмат...разоў, там...не ведаю, зашмат, карацей.

ВАСІЛЬ. Тады давай жвавей!

АНТОН. Ага, лёгка казаць.

Антон мяце. Васіль назірае за яго працай, усміхаецца.

ВАСІЛЬ. Антось, а ў цябе фотаапарата няма?

АНТОН. У якім сэнсе “няма”? Ёсць.

ВАСІЛЬ. Ну, я пра тое і пытаюся: ці ёсць фотаапарат?

АНТОН. Ёсць.

ВАСІЛЬ. А дзе?

АНТОН. Тамака, дзе стол кампютарны, на паліцы...на трэцяй, здаецца. А нашто табе?

ВАСІЛЬ. Сфоткаць.

АНТОН. Адвалі.

ВАСІЛЬ. Да я жартую. Ты мяці, а то людзі зараз на працу пойдучь, а каля дома лёд не падмецены.

АНТОН. Здзекуешся? Згода. Дай мне пяць хвілін.

Антон энергічна, але няўмела мяце лёд.

Васіль сыходзіць з балкона і вяртаецца з фотаапаратам. Фатаграфуе Антона.

ВАСІЛЬ. Ёсць. Намалёваная маслам: “Антось. Што вінен, аддаць павінен.”

АНТОН. Ты што, фатаграфаваш?

ВАСІЛЬ. На ўспамін. Будзеш некалі-небудзь унукам паказваць.

АНТОН. Блін, выдалі!

ВАСІЛЬ. Навошта, ты што, саромішся?

АНТОН. Знішчы, кажу.

ВАСІЛЬ. Нармальная фотакартка.

АНТОН. Знішчы, блін, фотку!

ВАСІЛЬ. Запраўду саромішся?

АНТОН. А што тут саромецца, проста знішчы, да і ўсё!

ВАСІЛЬ. Крыўдзіш, я кожны дзень ў гэтай вопратцы...

АНТОН. А я – ты ці што? Я што, дворнік ці хто? Ты, блін, дворнік, знішчы фотку.

ВАСІЛЬ. Так, Антоша.

АНТОН. Ну што ты крыўдуеш, я ж не дворнік? Адразу б знішчыў!.. Наогул не трэба было гэта рабіць... Ну, прабач, не крыўдуй?

ВАСІЛЬ. Фотакартка – гэта памяць! А што дворнік, то тое не кепска.

АНТОН. Нічога сабе не кепска. Ну, ведаеш, я ж не дворнік...Ай, блін, прабач, Васіль, зусім нешта я забытаўся. Карацей, давай спынімся, замарыўся я.

ВАСІЛЬ. Добра, давай сюды, боршч амаль ўжо гатовы.

АНТОН. Які боршч?

ВАСІЛЬ. Звычайны. Давай хуценька сюды, есці будзем.

Васіль сыходзіць. Антон кідае мятлу, пасля паднімае, акуратна ставіць яе каля дзвярэй і хаваецца ў пад'ездзе.

Кватэра. Антон сядзіць ў крэсле.

АНТОН. Хутка будзе?

ВАСІЛЬ. (з кухні) Амаль.

АНТОН. Давай хутчэй, есці хачу!

ВАСІЛЬ. Трывай!

АНТОН. Ці можна столькі?

ВАСІЛЬ. Ўсё-ўсё. Нясу!

Васіль увозіць у залю столік з талеркамі і да г.п.

ВАСІЛЬ. Боршч!

АНТОН. Сапраўдны?

ВАСІЛЬ. Не, з пластмасы.

АНТОН. Як гэта?

ВАСІЛЬ. Чаму ж ты такі наіўны?

АНТОН. Да не наіўны я.

ВАСІЛЬ. Добра. Пакаштуй, давай.

Звоніць тэлефон. Антон устае, ідзе да тэлефона.

АНТОН. Гэта бацька. Не хачу.

Антон вяртаецца ў крэсла.

ВАСІЛЬ. Адкажы, чаго ты баішся?

АНТОН. Я не баюся. Я не хачу.

ВАСІЛЬ. Калі не баішся, адкажы. Яны ж твае бацькі.

АНТОН. Да не бацькі яны мне.

ВАСІЛЬ. Так нельга.

АНТОН. Можна. Я заняты...я не дома...

ВАСІЛЬ. Проста вазьмі трубку, скажы, што ў цябе ўсё добра і пакладзі яе.

Антось устае, шпарка ідзе да тэлефона, падымае трубку.

АНТОН. У мяне ўсё добра.

Антон кладзе трубу. Сядае.

ВАСІЛЬ. Паводзіш сябе, як маленькі.

АНТОН. Сам параіў падняць, сказаць, што ўсё добра, і пакласці.

ВАСІЛЬ. Добра. Давай есці, а то стыне.

Зноўку звоніць тэлефон.

ВАСІЛЬ. Так, давай без жартачак. Проста паразмаўляй. Гэта зойме дзве хвіліны.

АНТОН. Я хачу есці.

ВАСІЛЬ. Хутчэй пагаворыш - хутчэй пад'ясі.

АНТОН. Да ён зараз дастане сваімі пытаннямі: "Як справы, як дзед, што ў школе, як надвор'е?" Ды яму ўсё роўна, навошто ён увесь час лезе?

ВАСІЛЬ. Ты проста з ім пагавары, альбо мне гэта зрабіць?

АНТОН. Да ладна табе...супермэн Васіль.

Антось устае, ідзе да тэлефону, здымае трубку.

АНТОН. Слухаю, Сяргей Антонавіч!

С.А. Алё.

АНТОН. Слухаю, Сяргей Антоनावіч.

С.А. Адкуль ты ведаеш, што гэта менавіта я?

АНТОН. А маці мне зусім не тэлефануе. А сюды акрамя цябе ніхто не тэлефануе. Людзі ўжо даўно карыстаюцца мабільнымі.

Паўза.

С.А. Як справы?

АНТОН. Нармальна.

С.А. Як дзед?

АНТОН. Нармальна.

С.А. А...

АНТОН. Нармальна. Усё нармальна. Усё добра. Усё выдатна. Што-небудзь яшчэ?

ВАСІЛЬ. Не лайся на яго.

АНТОН. Я не лаюся, не лезь.

С.А. Куды не лезці...ты з некім?

АНТОН. Ды не.

С.А. А мы ўчора на астравы ездзілі.

АНТОН. Я за вас рады, зараз заплачу.

ВАСІЛЬ. Спыніся.

С.А. Антон, спыніся.

АНТОН. Усё, Антон спыніўся, задаволены?

ВАСІЛЬ. Спакайней.

С.А. Антон супакойся. Хто там у цябе гаворыць?

АНТОН. Дзед.

ВАСІЛЬ. От дурань.

С. А. Не здзекуйся, як табе не сорамна!

АНТОН. Ну, даволі натацый, не маленькі.

Антось і Сяргей Антоनावіч маўчаць. Васіль ціхенька смяецца.

ВАСІЛЬ. Дарослы ўжо. Ах, Антосік, Антосік...

С.А. Мы хутка будзем. Накупілі табе падарункаў...

АНТОН. Запіхніце сабе іх...

ВАСІЛЬ. Ціха –ціха...

АНТОН. Ах, я забыўся, я ж абяцаў табе не лаіцца. Тады можаце іх проста запіхнуць!

С.А. Ты п'яны?

АНТОН. Ты ведаеш: я не п'ю, не палю, не ўжываю наркатыкі, ем толькі карыснае. Зараз, напрыклад, збіраўся есці боршч!

ВАСІЛЬ. Вось, малайчына.

С.А. Боршч, ты варыў сабе боршч?

АНТОН. Не, стары варыў.

С.А. Як ў цябе язык варочаецца...

АНТОН. Ад скарачэння мышц ў мяне язык варочаецца.

С.А. Мы збіраемся хутка прыехаць.

АНТОН. Збіраецеся альбо хутка прыедзеце?

С.А. Так, ты можаш паслухаць мяне?

АНТОН. Можна быць, мы пасля пагаворым, калі вы прыедзеце?

С.А. Калі мы прыедем, то вычарпальна пагаворым!

АНТОН. Вось і выдатна! Хутка ўбачымся, татулечка!

С.А. Антон, калі ласка...

АНТОН. Да сустрэчы!

С.А. Антон...

АНТОН. Прабач, дрэнна чуваць. Ш-ш-ш-ш!!! Пакуль.

Антось з усёй моцы кідае трубку, сядзе ў крэсла, даносіць лыжку баршчу да роту.

АНТОН..Блін, зледзянеў...

Дзень трэці.

Кватэра. Уваходзіць Васіль.

АНТОН. Чаму ты не звоніш ў дзверы?

ВАСІЛЬ. У цябе званок не працуе.

АНТОН. Тады пагрукай.

ВАСІЛЬ. Так ўсё роўна адчынена...

АНТОН. Я не хачу зараз нікога бачыць.

ВАСІЛЬ. Прабач...пакуль.

Васіль наварочваецца, адчыняе дзверы, збіраючыся пайсці.

АНТОН. Яна тэлефон не дала...

Васіль спыняецца.

ВАСІЛЬ. Я застануся?

Антон маўчыць. Васіль зачыняе дзверы. Нейкі час стаіць моўчкі.

ВАСІЛЬ. Гэта фігня.

АНТОН. Не фігня.

ВАСІЛЬ. А я кажу – фігня! Зразумей, што ўсё тое, што вакол цябе круціцца, гэта фігня!

Важна зусім іншае!

АНТОН. Што напрыклад?

ВАСІЛЬ. Я не ведаю, але не гэта і не зараз, гэта дакладна.

АНТОН. Я цябе не разумею, ты гаворыш, што тое, што для мяне зараз важна, мне зусім і не важна.. Але ж гэта ўсё са мной адбываецца, гэта мяне тычыцца, як гэта можа быць не важным?

ВАСІЛЬ. Так, прабач, мая няпраўда. Я толькі хацеў падтрымаць. Ты не думай, я не маню, проста ў нейкі час лепей забіць вушы якой-небудзь лухтой і пра ўсё забыцца.

АНТОН. Бязглуздзіца.

Антон схіляе галаву. Маўчаць.

ВАСІЛЬ. Калі я ва ўніверсітэце вучыўся, была ў нас на курсе дужа прыгожая дзяўчына.

АНТОН. Не трэба.

ВАСІЛЬ. Прабач.

Маўчаць.

АНТОН. Дзякуй.

ВАСІЛЬ. За што?

АНТОН. Што прыйшоў.

ВАСІЛЬ. Глупства.

АНТОН. Не, сапраўды, дзякуй.

ВАСІЛЬ. Да глупства кажу.

АНТОН. Я проста нікому не патрэбен... Я не ведаю, навошта ты марнуеш са мной час...

ВАСІЛЬ. Будзе банальна, калі я скажу, што ты на мяне падобны?

АНТОН. Я гэта назваў бы бязглуздыцай.

ВАСІЛЬ. Я быў такі ж, як і ты. Што, не верыш?

АНТОН. Брэшаш?

ВАСІЛЬ. Сур'ёзна. Толькі буйнейшы, ну дакладней таўсцейшым. Тоўстым, карацей кажучы. Зашмат. Дзяўчаты і не глядзелі ў мой бок.

АНТОН. Сур'ёзна?

ВАСІЛЬ. Ага. “Тлушчамясакамбінат” мянушка была. Цалкам казаць складана было, і сталі проста “тлушч” дражніць... Нават настаўнікі.

АНТОН. Брэшаш, не веру, што нават настаўнікі.

ВАСІЛЬ. У нас гісторык малады быў. Яго ўсе любілі, дзяўчаты закаханыя хадзілі, хлопцы паважалі. Наогул нармальны дзядзька быў і веды даваў... І трудавік таксама мяне “тлушчам” дражніў.

АНТОН. Крыўдзіўся?

ВАСІЛЬ. Магчыма. Я і не памятаю. Здаецца, спачатку крыўдзіўся, а пасля мне нават і спадабалася.

АНТОН. А чаму спадабалася?

ВАСІЛЬ. А ты груба скажы “тлушч”. Гучыць магутна.

АНТОН. Тлушч!

ВАСІЛЬ. Больш груба: “тлу-у-ушч”.

АНТОН. Тлу-у-ушч.

ВАСІЛЬ. Вось добра.

АНТОН. Тлу-у-ушч!

ВАСІЛЬ. Добра.

АНТОН. А ты ўпершыню, калі пацалаваўся?

ВАСІЛЬ. А я да гэтага часу не цалаваўся.

АНТОН. Маніш.

ВАСІЛЬ. Ага, маню. Але ж смешна.

АНТОН. А з бацькамі як было?

ВАСІЛЬ. Амаль так жа, як і ў цябе. Толькі мяне маці выхоўвала і ў іншы час.

АНТОН. Як гэта ў іншы?

ВАСІЛЬ. Калі яна мяне выхоўвала, іншы час быў, па-іншаму людзі жылі.

АНТОН. А, зразумеў. А я з маці зусім не маю аніякіх зносін.

ВАСІЛЬ. Ну, такога не можа быць, каб зусім...

АНТОН. Можа. Я яе зусім не бачу. Яна ўвесь час на працы, альбо на сустрэчы, альбо на нейкай важнай вячэры, альбо на адкрыцці новага салона, альбо ў палюбоўніка, камандзіроўцы, юрыстаў, заказчыкаў, пастаўшчыкоў... Яна ўсюды акрамя дома. Бацька таксама ўвесь ў справах. Пад'ём а сёмай раніцы... Праца ў яго з адзінаццаці, але пад'ём ужо а сёмай. Збіраецца і, пакуль маці спіць, з'язджае.

ВАСІЛЬ. А куды ён так рана едзе?

АНТОН. А нікуды. Узімку, калі холадна, едзе ў якую-небудзь кавярню і дзве гадзіны п'е там каву, летам можа проста ў парку сядзець.

ВАСІЛЬ. Ты што сачыў за ім?

АНТОН. Бацькі разыходзіцца думалі. Ну, я заўсёды не ў тэме, мне нічога ніхто не казаў, вось я сам і вырашыў даведацца. Думаў з-за бацькі, а на сам рэч наадварот. Я не ведаю, чаму яны не разыходзяцца. Адпусцілі б адно аднаго... Я неяк падслухаў, ведаеш, што гавораць?

ВАСІЛЬ. Што?

АНТОН. Ім нельга разыходзіцца, таму што статут... Ціпа так трэба, каб на ўсялякіх гулянках, прыманнях жонка была з мужам, нібыта яны каханкі на ўсё жыццё, да труны, каб усялякія замежныя партнёры думалі, што ўсё проста афігенна.

ВАСІЛЬ. Так зараз можна сабе жонку заказаць, ну і ўсё, што хочаш.

АНТОН. Накшталт прастытуткі?

ВАСІЛЬ. Не. Спецыяльную дзяўчыну, яна проста ўвесь час будзе побач з табой хадзіць, нібыта жонка.

АНТОН. У іх агульны бізнес ўжо шмат гадоў. Яны ж адно аднаго ведаюць. Гэта несур'ёзна.

ВАСІЛЬ. А за Антонавічам ты ўвесь час даглядаеш?

АНТОН. Не, тры разы на дзень цётка прыходзіць. Я альбо ў школе, альбо сыходжу з дому. Часам яна з ім бывае хвілін дваццаць. Калі ён памрэ, мы нават і не заўважым...

ВАСІЛЬ. А бацькі дзе жывуць?

АНТОН. Яны ў цэнтры жывуць. Проста я не хачу школу мяняць. Мяне і так мала любяць, а яшчэ прызвычацца на новы клас... Не.

ВАСІЛЬ. Значыць, ты ўвесь час тут жывеш, а яны толькі прыязджаюць?

АНТОН. Так. Я думаю, дакладна было б так і сказаць.

ВАСІЛЬ. А чаму ты сам пра старога не клапацішся?

АНТОН. Я баюся.

ВАСІЛЬ. Як гэта баюся? Ты з ім жывеш.

АНТОН. Я ведаю. Я ведаю, што кепскага ён мне не зробіць. Нават у думках... Проста я баюся яго кратаць. Я... карацей, я баюся друзлай скуры. Не магу табе растлумачыць, проста страшна. Мяне нават нудзіць ад страху. Здаецца, калі дакрануся, сам такі стану.

ВАСІЛЬ. Калі-небудзь станеш.

АНТОН. Не. Не хачу. Усё, замоўкні пра гэта казаць...

Маўчаць.

АНТОН. Я магу... Магу сядзець каля яго, магу размаўляць з ім, распавядаць што-небудзь, але дакрануцца...

ВАСІЛЬ. Гэта пройдзе. І колькі часу ён ўжо паралізаваны, гады два?

АНТОН. Так, трошку болей.

ВАСІЛЬ. Моцны дзед... Я яго памятую.

АНТОН. Кажуць, яго тут ўсе любілі... Але чамусьці ніхто да яго не ходзіць.

ВАСІЛЬ. Яго любілі. Проста шмат хто, як і я, думаюць, што ён памёр. А чаму тая сядзелка не возіць яго на двор?

АНТОН. Не ведаю. Можна, ёй не плацяць за тое. Бацька прынёс каляску, але, як бачыш, ёй ніхто ніколі не карыстаўся. Бацьку таксама пофіг. Гэта, здаецца, нашае сямейнае – усім усё пофіг. Усё. Усе. Нават мы ўжо звыклі так жыць.

ВАСІЛЬ. Ну, табе ж не пофіг.

АНТОН. І мне пофіг. Калі ўсе памруць, я хацеў бы быць побач, каб паглядзець ім ў вочы... Акрамя дзеда. Чаму маўчыш? Хіба ты не хочаш сказаць мне што-небудзь павучальнае альбо яшчэ якую-небудзь разумную лухту?

ВАСІЛЬ. Не.

АНТОН. Чаму?

ВАСІЛЬ. Гэта пройдзе. Ты проста яшчэ не навучыўся па іх сумаваць.

АНТОН. Гэта хлусня...

Яны доўга маўчаць.

Дзень чацвёрты.

Кватэра. Антось прымацоўвае да сцяны фотакартку ў рамцы.

ВАСІЛЬ. Табе насамрэч падабаецца?

АНТОН. Я б яе не вешаў.

ВАСІЛЬ. Вось зараз ты будзеш на яе глядзець і бачыць, што ты можаш быць усялякім, нават такім. І гэта не сорамна. Дарэчы, глядзі: ты тут усміхаешся.

АНТОН. Да тут не відаць нічога, сфоткаць, блін, нармальна не мог.

ВАСІЛЬ. А я бачу, што ты тут усміхаешся. Аказваецца, ты можаш усміхацца і мятла табе акурат пасуе.

АНТОН. Зноўку твае здзекі?

ВАСІЛЬ. Не. У цябе не ўзнікала думка заняцца хакеем?

АНТОН. Ды мяне там у адзін момант заб'юць.

ВАСІЛЬ. Ну, калі ты прыйдзеш у шахматную школу, цябе там таксама за пяць хвілін зробіць.

АНТОН. Гэта зусім розныя рэчы.

ВАСІЛЬ. Да справа не ў рэчах, справа - у памкненні. Трэба ўвесь час да нечага імкнуцца. Паставіў мэту і наперад!

АНТОН. Добра. Тады чаму ты прыбіраеш двор, а не працуеш дырэктарам банка?

ВАСІЛЬ. А я быў дырэктарам банка... Згодзен: відаць, што схлусіў.

АНТОН. Ты часцяком хлусіш.

ВАСІЛЬ. Да не, я блазную... Я лічу, што чалавек павінен прайсці ўсе прыступкі развіцця...

АНТОН. І ты зараз на стадыі дворніка?

ВАСІЛЬ. Не, я ўжо на стадыі дворніка. І мне здаецца, што я ўжо маю на тое права –працаваць дворнікам.

АНТОН. Кожны мае права працаваць дворнікам.

ВАСІЛЬ. Ты не зразумеў. Я быццам пра сэрца, я ўпэўнены, што мая праца вельмі важная.

АНТОН. Ага, скажы яшчэ, што, калі ты з тысячы кавалачкаў смецця складзеш слова “вечнасць”, усе ў свеце стануць шчаслівымі.

ВАСІЛЬ. Да я сур'ёзна табе кажу. Каб ты жыў увесь час у брудзе, то я б паглядзеў на цябе.

АНТОН. Да мы і так ўвесь час у брудзе жывём!

ВАСІЛЬ. Я з табой згодзен у нейкім сэнсе. Але ж трэба паміж гэтым брудам навучыцца бачыць і чысціню... Ты калі-небудзь думаў, што можа здарыцца, калі заўтра не настане? Уяві: сядзіш і ведаеш, што заўтра не будзе, што заўтра не прыдзе. Да ты бегаў бы як у сраку паранены, ты б...

АНТОН. Пачакай, давай у цішыні пасядзім.

Яны доўга сядзяць у цішыні.

АНТОН. Мне падабаецца твая фраза: ”А ці будзе заўтра?” Крута.

ВАСІЛЬ. Не, зусім не крута. І гэта “заўтра” ўсё бліжэй да бліжэй...

Зноўку доўга маўчаць.

АНТОН. У вушах звоніць. Чуеш?

ВАСІЛЬ. Гэта ты сам звiніш...

АНТОН. І сэрца чуваць. Ціха.

Зноў маўчаць.

АНТОН. Мне здаецца, што пачынаю разумець... Толькі зараз словамі сказаць не магу... Ты мне сябра?

ВАСІЛЬ. Сябра.

АНТОН. Ты здолееш маўчаць?..

ВАСІЛЬ. Напэўна, я проста ўмею слухаць.

АНТОН. Не, нашмат важней умець маўчаць.

ВАСІЛЬ. Давай памаўчым, калі хочаш?

АНТОН. Мы ўжо сённяя маўчалі. Прабач, я хутка стамляюся. Часам мне здаецца, што маё нутро падобна на скуру майго дзеда. Я ўвесь зморшчаны і такі ж жоўты. Я хварэю, таму што я стары.

ВАСІЛЬ. Усе мы сталейшыя, чым здаецца.

АНТОН. Мне здаецца, што я старэйшы за дзеда, што ўнутры я гніляк.

ВАСІЛЬ. Я такіх людзей бачыў. У цябе зусім іншае.

АНТОН. Зноў спрабуеш мяне падтрымаць?

ВАСІЛЬ. Не, проста я бачыў такіх людзей. Людзі могуць гніць па-рознаму: злосцю, нянавісцю, зайздрасцю...

АНТОН. Ты іх бачыў у турме?

ВАСІЛЬ. На жаль, з большасці ў жыцці.

АНТОН. А якія людзі ў турме?

ВАСІЛЬ. Я ніколі не бачыў у запарку ільва з бліскучай поўсцю. Але ж леў заўсёды застаецца ільвом.

АНТОН. У турме ўсе ільвы?

ВАСІЛЬ. Не, там толькі людзі... Давай не будзем пра гэта размаўляць?

АНТОН. Чаму? Раскажы, мне цікава.

ВАСІЛЬ. Мне не цікава... Дождж пайшоў. Трэба пайсці зачыніць акно ў падвале.

Васіль надымаецца, ідзе да ўваходу, кашляе. Калі ён адымае руку ад роту, на яго руцэ застаецца кроў.

АНТОН. Гэта кроў?

ВАСІЛЬ. Не. Табе здалося. Трэба ісці, а то вады паналівае...

АНТОН. Гэта кроў. Ты хворы?

ВАСІЛЬ. Ўсё нармальна. Пакуль.

АНТОН. Пачакай...

Васіль сыходзіць. Антон застаецца адзін. Ён доўга ходзіць па пакоі.

АНТОН. Заўтра не будзе. Заўтра не будзе. Я прачынаюся, а заўтра няма. Я гляджу ў акно, а там пустэча. Ты ідзеш па пустэчы і сыплеш пад ногі пясок, пясок падае паволі роўна, ты прытупваеш яго сваімі старымі бацінкамі. Атрымоўваецца сцежка. Я гукаю цябе, ты не чуеш. Ты паварочваешся, бярэш лом і пачынаеш біць пясок, быццам лёд. Ён ломіцца вялізарнымі кавалкамі, і з-пад яго зноў відаць пустэча. Ты сыходзіш. Застаецца толькі пустэча.

Заўтра не будзе. Заўтра не будзе, калі няма мэты. Я хакеіст, я шпарка лячу па пуштаце, як па лёдзе, у руках у мяне мятла. Вырываюся наперад, я вырываюся наперад. Усіх пакідаю за плячыма. Я адзін на адзін з ватараром. Ён здымае маску. Гэта дзядуля. Я спыняюся. Ён маўчыць, твар яго нерухома, ён быццам з воску. У мяне няма аніякага выбару - я б'ю.

Дзед з лёгка ловіць маю шайбу пальчаткай. Пытае, ці будзе заўтра? Што яму адказаць? Што? Мяне трасе, пачынае муціць, я гляджу долу: каля ног ляжыць яшчэ адна шайба. Я зноўку б'ю. Ён ловіць. Яшчэ адна шайба. Я зноў б'ю. Ён ловіць. А ці будзе заўтра? Яшчэ шайба. Я б'ю ізноў і ізноў, ізноў і ізноў, ізноў і ізноў. А ці будзе заўтра? Я гляджу яму ў вочы. Пазнаю іх з маленства, пазнаю іх такімі, якімі яны былі ў маім дзяцінстве. Я адчуваю яго пах. Пах яго скуры. Пах поту і кефіру. Пах поту салодкі, чамусьці прывабны. Зараз я не баюся дакранацца да яго. Страх сышоў. Гляджу яму ў вочы. Знянацку моцна б'ю, ён нават не паспявае адрэагаваць. Шайба дзярэ сетку. Калі заўтра не будзе, трэба забіваць сённа.

Антон выцірае слёзы.

АНТОН. Я даўно не быў такім шчаслівым...

Двор. Ідзе дождж. На лавачцы, пад навяссю пад'езда сядзіць Васіль. На балкон выбягае Антон.

АНТОН. Васіль, Васіль! Тлу-у-ушч! Васіль! Я зразумеў! Чуеш мяне?! Тлу-у-ушч! Я зразумеў! Забіваць трэба сённа! Сённа! Я цябе бачу! Я бачу твае бацінкі, яны тырчаць з-пад навесі! Забіваць трэба сённа, чуеш, я зразумеў.

Васіль хавае бацінкі пад наветку.

АНТОН. Не хвайся! Я зразумеў. Чуеш, забіваць трэба сённа!... Чуеш?...Чаму ты хаваешся? Адкажы!

ВАСІЛЬ. Ты нічога не зразумеў.

АНТОН. Не, я зразумеў! Толькі сённа! Забіваць трэба сённа!

ВАСІЛЬ. Я не ведаю, пра што ты гаворыш.

АНТОН. Калі няма ў цябе заўтра, то і шанца няма. Ты павінен забіваць сённа.

ВАСІЛЬ. Заўтра няма ніколі.

АНТОН. Таму забіваць трэба кожны дзень. Я зноў пайду да яе, я возьму ў яе тэлефон, і мы будзем разам. Я ўсё ёй растлумачу, яна зразумее, яна павінна зразумець!

Васіль выходзіць з-пад наветкі пад дождж.

ВАСІЛЬ. А калі яна не зразумее?

АНТОН. Як гэта не зразумее? Яна павінна.

ВАСІЛЬ. Што ты будзеш рабіць, калі яна не зразумее?

АНТОН. Я не ведаю. Яна павінна.

ВАСІЛЬ. Што ты будзеш рабіць, калі яна скажа, што заўтра будзе?

АНТОН. Я не ведаю.

ВАСІЛЬ. Што ты будзеш рабіць, калі заўтра на сам рэч будзе?

АНТОН. Я не ведаю, я стаміўся, я забытаўся. Навошта ты гэтак са мной?

Васіль маўчыць.

АНТОН. Нашто ты гэтак гаворыш?

ВАСІЛЬ. Зараз і я не ведаю...

АНТОН. Я табе верыў.

ВАСІЛЬ. А я табе і не хлусіў.

Васіль кашляе, харкае крывёю.

ВАСІЛЬ. Не хадзі да яе сёння, чуеш, кладзіся лепей спаць.

АНТОН. А калі заўтра не будзе?

ВАСІЛЬ. Заўтра будзе. Заўтра дакладна будзе.

Васіль кашляе.

АНТОН. Чаму ты гэтак упэўнены?

ВАСІЛЬ. Пагаворым заўтра. Мне трэба.

Васіль зноў кашляе, заходзіць пад наветку, хаваючыся ад Антона.

АНТОН. Чакай, Васіль, чакай. Чаму ты гэтак упэўнены?

Антон, не дачакаўшыся адказу, ідзе ў кватэру. Васіль доўга стаіць пад навіссю, стрымліваючы кашаль.

Дзень пяты.

Двор. Васіль насыпае сцежку пяском. Антон выходзіць з пад'езду.

АНТОН. Здароў, ты як?

ВАСІЛЬ. За ноч ўсё падмерзла, галалёдзіца.

АНТОН. А наогул пра здароў'е. Гэта сухоты?

ВАСІЛЬ. Усё нармальна. Не звяртай увагі, проста прастудзіўся.

АНТОН. Я корпаўся ў інтэрнэце. Гэта лечыцца.

ВАСІЛЬ. Я ведаю, дзякуй.

Васіль спрабуе абыйсці Антона.

АНТОН. Я кажу, што гэта магчыма вылечыць. У Афрыцы восемдзсят працэнтаў людзей заражаны на сухоты. Але не кожны хварэе. Але ж... Блін, я магчыма нешта і пераблытаў, але ж усё фэйна... іначай... блін, ты мяне зразумеў... прабач.

ВАСІЛЬ. Мне трэба працаваць.

АНТОН. Чакай. Я пайду да яе. І мне пляваць, што там будзе з гэтым "заўтра". На ўсё пляваць. Галоўнае, што я хачу яшчэ раз паспрабаваць.

ВАСІЛЬ. А я тут якім бокам?

АНТОН. Мне параіцца трэба.

Васіль спыняецца.

ВАСІЛЬ. Ты ўжо дарослы. Думаю, гэта - лепшае, што я табе магу сказаць. Сам вырашай.

Васіль разварочваецца, робіць некалькі крокаў, працягваючы насыпаць сцежку, спыняецца, паварочваецца да Антона. Антон нерухома стаіць. Васіль ставіць латок на лаўку, закурвае, доўга глядзіць на Антона, усміхаецца.

АНТОН. Што?

ВАСІЛЬ. Нічога.

АНТОН. А чаму так глядзіш?

ВАСІЛЬ. Паспаў добра?

АНТОН. Я не спаў.

ВАСІЛЬ. Відаць.

АНТОН. А добра выглядаю?

ВАСІЛЬ. З большага так.

АНТОН. Не дужа зырка?

ВАСІЛЬ. Ну хіба што...

АНТОН. Ну, кажы!

ВАСІЛЬ. Карацей, мяне бянтэжыць твая белая кашуля.

АНТОН. А што не так?

ВАСІЛЬ. Жудасна. Ты як першакласнік.

Антон зашпільвае куртку.

АНТОН. А так лепей?

ВАСІЛЬ. Так лепей.

АНТОН. Можа пайсці пераапануцца?

ВАСІЛЬ. Галоўнае - не хвалявацца, а тамака і голым можна.

АНТОН. Голым...

ВАСІЛЬ. Ціха-ціха, морда трэсне. Ты сам ці гатовы?

АНТОН. Здаецца так...

ВАСІЛЬ. Да нешта не надта. Усё жартую-жартую, не сумуй. Чаму яна табе мінулы раз адмовіла?

АНТОН. Яна зарагатала.

ВАСІЛЬ. А чаму адмовіла?

АНТОН. Яна не сказала.

ВАСІЛЬ. А чаму не запытаўся?

АНТОН. Я таксама зарагатаў...дакладней...я разгубіўся.

ВАСІЛЬ. Слухай. Калі яна і зараз засмяецца, то і ты зарагачы і скажы ёй усё: што ты мне да спадабы і давай свой тэлефон, я буду табе званіць.

АНТОН. А калі?

ВАСІЛЬ. А "калі" не можа быць.

АНТОН. Тады ўсё, я паўшоў.

ВАСІЛЬ. Нашто пытаешся, ідзі!

АНТОН. Ну, я пайшоў.

ВАСІЛЬ. Ну, ідзі!
АНТОН. Пайшоў...
ВАСІЛЬ. Ага.
АНТОН. Ну, пайшоў...
ВАСІЛЬ. Давай.
АНТОН. Усё, карацей, пайшоў...
ВАСІЛЬ. Да ідзі ўжо.
АНТОН. Пайшоў...
ВАСІЛЬ. Ты калі за тэлефонам пойдзеш?
АНТОН. Што?
ВАСІЛЬ. За тэлефонам збіраўся ісці.
АНТОН. Ах, так-так! Усё! Іду!
ВАСІЛЬ. Ну, так ідзі!
АНТОН. Іду-іду!
ВАСІЛЬ. Ідзі-ідзі!
АНТОН. Ну, усё, так?
ВАСІЛЬ. Давай, час ідзе!
АНТОН. Ага, усё, пайшоў...

*Антон стаіць. Васіль разварочвае Антона і ціханька штурхае таго ў спіну.
Антон робіць некалькі крокаў.*

АНТОН. А колькі часу?
ВАСІЛЬ. Э, не, так не робіцца, сказаў, што пойдзеш – так ідзі.
АНТОН. Сядзелка павінна да дзеда прыйсці. Колькі часу?
ВАСІЛЬ. Амаль два.
АНТОН. Блін... Я дзверы зачыніў. Я таму яе і не зачыняў ніколі, толькі ноччу.
ВАСІЛЬ. Давай ключы, я пасяджу.
АНТОН. Ага. А я што?
ВАСІЛЬ. А ты ідзі.
АНТОН. Ага. Я тады пайду.
ВАСІЛЬ. Ідзі ўжо.
АНТОН. Усё. Пайшоў.

Антось наварочваеца, робіць некалькі крокаў.

ВАСІЛЬ. А ключы?
АНТОН. Што?
ВАСІЛЬ. Ся-дзел-ка прый-дзе, а ты дзве-ры за-чы-ніў, ра-зу-мееш. Ключы мне дай, я ся-дзел-ку да-ча-каюся!
АНТОН. Я не прыдурак.

ВАСІЛЬ. Проста здрейфіў.

АНТОН. Што?

ВАСІЛЬ. Здрэйфіў – спужаўся, слова такое ёсць.

АНТОН. А, а я і не чуў...

Антон аддае Васілю ключы.

ВАСІЛЬ. Усё, давай!

Кватэра. Уваходзіць Васіль, праходзіць у пакой, нейкі час сядзіць насупраць Антона Антонавіча. Ідзе на балкон, паліць.

Вяртаецца, зноўку садзіцца насупраць Антона Антонавіча.

А.А. Нашто?

ВАСІЛЬ. А...Антонавіч...кхм...да як жа...ты ж не размаўляеш?

А.А. Нашто?

ВАСІЛЬ. Антонавіч, гэта я, Васіль. Васіль - дворнік, памятаеш, Антонавіч?

А.А. Нашто ты гэта робіш?

ВАСІЛЬ. Што гэта?

А.А. Навошта ты з ім, з унукам? Я чуў, калі ты з ім размаўляў, я чуў, што ён казаў табе пра мяне і пра бацькоў...

ВАСІЛЬ. Так ён гэта не ад злосці. Малады яшчэ.

А.А. Відаць, я вінаваты... Я быў благім бацькай, благім дзедам... Але ты ж знайшоў з ім агульную мову. Пасачы за ім.

ВАСІЛЬ. Антонавіч...

А.А. Чакай...Чакай... Я вельмі доўга маўчаў... толькі... толькі не кажы яму, што я... размаўляю... нікому не кажы. Я не хачу, каб ён яшчэ болей вінаваціў бацькоў... не хачу, каб і яны гэткім чынам паміралі як я... у цішы... Мне, мабыць, не да галавы іх лёс... але ж ён мой унук, мая кроў, я не хачу, каб ён стаў такой сволаччу, як яго...

ВАСІЛЬ. Антонавіч, можа вады там альбо...

А.А. Антось казаў, што ты ўмееш маўчаць... памаўчы... я ўсё табе раскажу... Не думаў, што буду размаўляць... вось так буду размаўляць з чужым чалавекам... Калі памерла мая жонка, бабуля Антосіка... я прасіў Сяргея выканаць яе апошняе жаданне, жаданне яго маці. Яна хацела, каб яе пахавалі дома... яна хацела, каб яе адвезлі дамоў... яна ніколі не любіла гэты горад... гэта было яе апошнім жаданнем...

Паўза.

А.А. А ён яе крэміраваў...на сам рэч гэта модна?..

ВАСІЛЬ. Да я дакладна...

А.А. Не адказвай, мне ўсё роўна... хаця мяне гэта таксама чакае... Размова не пра мяне... гэта было апошнім жаданнем яго маці... я больш не магу з ім размаўляць... Ён больш не мой сын. Ён не нашай пароды... Мой бацька скруціў бы мне галаву за адну толькі думку, што я не выканаю просьбу маці... а я... я больш нічога не магу зрабіць... я ніколі не думаў, што буду вось так паміраць... Яму сорамна здаць мяне ў багадзельню, але і не прыязджаць да мяне месяцамі...

Паўза.

А.А. Антоша не даведаецца?.. Ён не павінен ведаць тое, што я табе раскажаў... абяцай.

Васіль махае галавой.

А.А. Вось і добра. Ён будзе іншым, я адчуваю. Ён не нашай пароды... ён зусім іншы.

ВАСІЛЬ. Я тое, што змагу...

А.А. Галоўнае не замінай... ён кемлівы... ён сам...

Паўза.

А.А. Па якіх законах жывуць людзі ... што робіцца ў іх галовах ...

Дзень шосты.

Кватэра. Антон глядзіць у акно. Васіль сядзіць насупраць Антона Антонавіча.

ВАСІЛЬ. Добра. Добра што маўчыш. Згодзен. Але табе не здаецца, што гэта лёс!

АНТОН. Не.

ВАСІЛЬ. А ты падумай. Калі гэта лёс, значыцца яна нявартая цябе! Усё гаворыць пра тое!
Зоркі сталі менавіта так!

АНТОН. Зоркі супраць мяне.

ВАСІЛЬ. Не, гэта ты насупраць зорак! Проста яна не для цябе!

АНТОН. Блін, чаму ў цябе на ўсё ёсць адказ?

ВАСІЛЬ. У мяне? Да не. Проста я прасцей на такія рэчы гляджу.

АНТОН. Вядома, не табе ж адмовілі. Табе лёгка.

Звоніць тэлефон.

АНТОН. Чаму менавіта зараз?

ВАСІЛЬ. Антон...

АНТОН. Што вам усім ад мяне трэба? Адчапіцеся!

Тэлефон працягвае звяніць.

АНТОН. Чорт, ну што ж ён так доўга звоніць?! Выключы яго, выключы!..

Васіль падыходзіць да тэлефона і здымае трубку.

ВАСІЛЬ. Алё.

АНТОН. Не смей.

С.А. Алё, хто гэта?

ВАСІЛЬ. Мяне завуць Васіль, але ж я не ўпэўнены, што гэта вам нешта гаворыць.

АНТОН. Змоўкні.

С.А. Дзе Антон? Паклічце, калі ласка, Антона! Зараз жа!

ВАСІЛЬ. Калі вам патрэбен Антон, то прыезджайце дадому!

С.А. Што адбываецца?

ВАСІЛЬ. Проста прыезджайце дадому.

АНТОН. Перастань гэта...
С.А. Дайце мне пагаварыць з Антонам!

Васіль аддае трубку Антону.

АНТОН. Усё добра. Я жывы-здоровы! Да пабачэння!

Антон кладзе трубку.

АНТОН. Не смей больш так рабіць! Не смей больш з ім размаўляць!

Зноў звоніць тэлефон.

АНТОН. Не падыходзь.

ВАСІЛЬ. Тады вазьмі сам.

АНТОН. Не.

ВАСІЛЬ. Падымі трубу і скажы ўсё тое, што ты пра яго думаеш! Ці ўсё жыццё гэта будзеш трымаць у сябе?

АНТОН. Гэта не твая справа...

ВАСІЛЬ. Тады што я тут раблю? Нахалеры мне цябе супакоіваць?

АНТОН. Я не ведаю.

ВАСІЛЬ. Так і я ж не ведаю. Я нічога не ведаю. Рабі, што хочаш. Можаш двор месці, можаш з балкона прыгаць.

Васіль спрабуе сыйсці.

АНТОН. Чакай. Прабач.

ВАСІЛЬ. Гэта ўсё? Чакай, прабач? Паводзіны, як у малога.

АНТОН. Прабач.

ВАСІЛЬ. Спыніся вінаваціцца. Так і будзеш усё жыццё прабачэнне прасіць перад усялякай шваллю. Да маё жыццё не варта таго, яно нічога не каштуе, а ты ў мяне просіш прабачэнне? Ты калі-небудзь будзеш адчуваць сябе паўнаважным? Я - дрэнь, я тут перад табой стаю, а ты ўвесць у смаркачах. Паўтарай: ты - дворнік. Ну?! Ты - дворнік!

АНТОН. Ты - дворнік.

ВАСІЛЬ. Гучней!

АНТОН. Ты - дворнік!

ВАСІЛЬ. Ты - пустэча!

АНТОН. Ты - пустэча.

ВАСІЛЬ. Ты - дрэнь, ты - адкіды!

АНТОН. Ты - дрэнь, ты - адкіды.

АНТОН. Гучней! Давай! Яшчэ раз!

АНТОН. Ты - дворнік...

ВАСІЛЬ. Мацней!

АНТОН. Ты - дворнік, дрэнь, адкіды!

ВАСІЛЬ. Яшчэ мацней!

Васіль штурхае Антона ў грудзі. Антон б'е Васіля па твары. Васіль падае.

ВАСІЛЬ. А зараз падыйдзі і падымі трубку!

Антон падыходзіць да тэлефона, здымае трубку.

С.А. Алё, Антон? Антон?

АНТОН. Так, што ты звоніш?

С.А. Што тамака ў цябе адбываецца?

АНТОН. Нічога...

С.А. Хто са мной размаўляў?

АНТОН. Гэта...я пасля табе ўсё растлумачу...

Васіль падскоквае, выдзірае ў Антона трубку.

ВАСІЛЬ. А зараз слухай мяне...

С.А. Антон?

ВАСІЛЬ. Гэта не Антон.

С.А. Хто Вы, што Вам трэба?

ВАСІЛЬ. Твой сын ледзь не зкінуўся з пятага паверха, таму што ён адзінюткі. І ўсё таму, што ў цябе, дрэні, няма на яго часу. Ты кінуў шаснаццацігадовага хлапчука з паралізаваным дзедам, які табе, дарэчы, з'яўляецца бацькам. Ты - бяздушнае быдла, і гэта самае малое, што я магу табе сказаць...

Васіль кідае трубку.

ВАСІЛЬ. Вось і ўсё... заўтра яны прыляцяць.

Паўза. Зноў звоніць тэлефон.

АНТОН. А калі...а калі не заўтра?

ВАСІЛЬ. Тады не прыляцяць!

Васіль кашляе. Ідзе да дзвярэй.

ВАСІЛЬ. Зразумей, заўтра не важна...галоўнае, што ёсць сёння. Таму што гэтага "сёння" заўтра ў цябе ўжо не будзе.

Дзень сёмы.

Раніца. Вясенняе сонца б'е ў вокны. Антон выходзіць на балкон. Каля пад'езда стаіць машына хуткай дапамогі. Заспаняны санітары ставяць у машыну накрытыя прасцінай насілікі.

АНТОН. Стойце! Стойце! Чакайце, я яго ведаю, я ведаю яго! Стойце! Стойце!!!

Санітары, не звяртаючы ўвагі на лямант Антона, сядуюць у машыну.

АНТОН. Куды вы яго вязеце? Стойце, я ведаю яго, гэта мой сябра, стойце.

Кватэра. Антон бяжыць да вешалкі ў карыдоры, здзірае з яе куртку, спрабуе апрануць, але, задыхаючыся ад слёз, зняможыўшыся, падае на падлогу.

Са сцяны падае рамка з фотакарткай.

Антон глядзіць на сваю фотакартку ў вопратцы дворніка.

АНТОН. А што, калі “заўтра” не будзе? Што, калі “заўтра” для нас... не будзе? Каму яно патрэбна будзе гэта “заўтра”, хто яго ўбачыць?.. ”Заўтра” прайграе “сёння”. У “сёння” ёсць я... у мяне ёсць сёння, а заўтра... а ці будзе заўтра?!

Антон выцірае слёзы, здзірае цэлафан з інваліднага крэсла. Таўчэца перад Антонам Антонавічам. Не спяшаючыся, мацае яго руку. Яшчэ раз. І яшчэ.

Па шчоках абодвух цякуць слёзы.

АНТОН. Дзядуля... дзядуля... гэта я, дзядуля.

Антон бярэ Антона Антонавіча на рукі, садзіць у каляску, спрабуе вывезці яе з кватэры.

А.А. Не варта спяшацца... сёння толькі пачалося...

Двор. Антон вязе Антона Антонавіча ў інваліднай калясцы.

Дрэвы. Птушкі. Сонца. Сонца. Сонца.

Антон і Антон Антонавіч жмурацца і ўсміхаюцца. Людзі жмурацца і ўсміхаюцца. Вясна.